

Luceafărul

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

Antologia Luceafărul

POEZII ȘI PARTIDUL

Sintem comuniști

Să te lupți pentru binele poporului tău
Să-i fii pasăre, flămură, scut.
Să-ți iubești patria, înseamnă
Să-ți iubești mama care te-a născut.

O singură patrie ne naște
Puternici în lume sintem, invingători
Viitorul este un car de aur
Trecând peste câmpii pline de flori,
Atita vreme cât avem un Partid Comunist,
Atita vreme cât sintem un Partid Comunist,
Vom învinge și munții și timpul și câmpiile
indărătnice,

Și frigul și teama și orice dușman.
Congresul Partidului toasează hârțile
vitorului
Sintem comuniști și luptăm pentru mai

bine
In grădinile patriei construim mereu
Ziua minunată de mine.

Mara Nicoară

SATUL ROMĂNESC

Complexitatea preocupărilor de natură economică, politică și socială este reprezentativă pentru acest început de nouă etapă, ca urmare a istoricelor hotărâri ale celui de al XIII-lea Congres al partidului și a sarcinilor de importanță vitală care decurg de aici. Sentimentul este acela al unei permanente gândiri și acțiuni în care se remită deopotrivă imperativelor și rezonanța momentului activ, actual, ca și a celor ale perspectivei la altitudinea căreia pulsează inima și conștiința întregii țări. Într-un asemenea context s-a înscris recent cuvântarea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, rostită în cadrul plenerului largite a Consiliului Național al Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Gospodăririi Apelor. Orientările și sarcinile subliniate pun în evidență preocupări de esență, exigențe deosebite care fac din acest domeniu al muncii și vieții una din direcțiile de fond ale înaintării optime pe calea progresului, a dezvoltării economico-sociale.

O componentă inescutabilă a întregului nostru demers în vederea atingerii aceluiași vast și cuprinzător obiectiv care este dezvoltarea socialistă medie și ca atare atingerea unui înalt potențial tehnic, economic și științific, agricultura românească trăiește momentul dezvoltării sale intensive, o necesitate de prim ordin pentru ansamblul întregii noastre evoluții. Este aceasta coordonată însăși a satului românesc contemporan, este spiritul în care cea mai mare avuție a țării, pământul, poate și trebuie să-și sporească potențialul său productiv. Noua revoluție agrară, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al XIII-lea al partidului, are ca obiectiv principal dezvoltarea intensivă a producției, obținerea unor recolte record, sporirea pe această bază a contribuției agriculturii la dezvoltarea generală a țării. Și nu este vorba numai de atât, mai accentua, ci de un întreg complex de factori în care se situează activitatea și care trebuie să conducă la schimbarea modului de a gândi și acționa în acest domeniu, pentru a-l ridica la nivelul cerințelor progresului contemporan și a-l transforma din perspectivă unei eficiențe maxime, cu multiple și stricte legături cu tot ceea ce se întreprinde pentru edificarea pe mai departe a noii societăți.

Programele adoptate de recenta plenară, sarcinile și orientările formulate de secretarul general al partidului pun într-o lumină nouă prioritățile și direcțiile care, la acest început de cincinal, converg spre asumarea unei ferme răspunderi și angajări pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite. O nouă calitate a muncii, a eforturilor sportive care să dea o optimă folosință pământului, întregii dotări tehnice și economice, investițiilor uriașe care fac dinamica actuală și de perspectivă a agriculturii românești constituie, prin importanța și semnificația, linia de boltă a unei politici științifice, clarvăzătoare, în care se reflectă preocupări de un deosebit nivel și de o covârșitoare grijă și atenție, fapt în expresia căreia se poate vedea însuși modul și reflexul de personalitate al unei întregi epoci din istoria noastră.

Significația unui stăruie moment în care se pun astfel de probleme complexe și o astfel de subliniere și anume aceea prin care lumea satului contemporan atestă și un înalt grad de conștiință politică și socială ar fizionomia sa este inseparabil legată de toate marile realizări economice, științifice și culturale românești. Dintr-un asemenea unghi este văzut și înțeles întregul fenomen al dezvoltării și într-un asemenea perimetru se înscriu toate demersurile. Cultura și arta au în această privință un puternic temei și un extraordinar teren de afirmare, în sensul unei sporte și specifice contribuții la formarea și afirmarea unei conștiințe patriotice, revoluționare noi, cu imboduri și trăsături care o fac aptă de idei și convingeri înaintate, în consens cu toate cuceririle progresului și civilizației, cu cerințele muncii și vieții pentru transpunerea neabătută în practică a Programului

Luceafărul

Continuare în pag. a 7-a

UN NUME PENTRU ISTORIA PATRIEI

Biografie eroică

Unitatea, dăruirea pentru cauza misiunii ei istorice, fermitatea în acțiune, capacitatea de a-și asuma înalte responsabilități revoluționare sint trăsăturile care au conferit mișcării muncitorești din țara noastră calitatea de exponent al intereselor fundamentale ale întregului popor, capacitatea de acțiune politică ce a dus la victoria revoluției socialiste în patria noastră. Toate aceste calități au putut fi regăsite în comportamentul cu valoare de model exemplar, al celui mai iubit fiu al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care în anul 1936 abia implinise 18 ani și se afla în fruntea grupurilor celor 21 de acuzări judecătorești de Frontului Popular și a Blocului Democrat. fiind cunoscut ca un revoluționar neînfricat încă de la vârsta de 14 ani când a avut de suportat primele sale arestări. Aplecându-se asupra documentelor, rememorând fazele mai importante ale acestui proces, observăm că încă din prima zi a dezbaterilor, cu ocazia interogatoriului oral a folosit acel prilej pentru a vorbi despre condițiile de muncă și viață ale clasei muncitoare, a luptei împotriva pericolului fascist, arătând rolul și importanța Frontului Popular și a Blocului Democrat. Constatându-se în perioada dezbaterilor că la dosar au fost depuse procese verbale de constatare falsificate de jandarmie, tovarășul Nicolae Ceaușescu nu a ezitat să ceară delangarea procedurii de înscriere în fals față de acestea.

În ziua de 30 mai, continuând audierea marilor acuzări, s-a relevat încă o dată procedura prezidentului Consiliului de judecată care nu a permis areștilor să pună în treburi acestor martori. Tensiunea în proces a crescut, atunci când unul dintre acuzări a încercat să pună o întrebare dar prezedintele consiliului l-a eliminat de la dezbateri și i-a aplicat o pedeapsă suplimentară de 15 zile închisoare. În acest moment, s-a săvârșit admirabilul gest de solidaritate revoluționară când tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a ridicat declarând: „Atunci ne solidarizăm cu toții”. În spatele său s-au ridicat în picioare și ceilalți areștați. Surprins, consiliul a suspendat dezbaterile și a deschis împotriva tovarășului Nicolae Ceaușescu un proces pentru ultraj. Cu acest prilej, s-a relevat și declarația din urmă: „Aici se judecă cu ușile închise, după un sistem fascist”. În cadrul acestui proces, „proces în proces” al căruia singur acuzat era, tovarășul Nicolae Ceaușescu nu a înțeles să-și apere situația proprie ci, în folosul celorlalți areștați, să acuze practicile abuzive ale Consiliului de judecată. A fost condamnat la 6 luni închisoare cu pedeapsă suplimentară maximă ci se putea da în acest caz.

Examinând și comparând depozitiile tuturor martorilor audiați în acest proces, observăm că și pe această cale, a marilor tori pe care și i-a propus, s-a relevat importanța luptei duse de Blocul Democrat și de Comitetul de luptă împotriva șmepetiei, ceea ce, în viziunea instanței de judecată a însemnat propagandă comunistă. În finalul procesului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit cea mai grea pedeapsă ce o permiteau textele de lege și nici măcar nu i s-a desocotit cele aproape 5 luni de zile petrecute în arestul prealabil.

Între multiplele semnificații ale comportamentului eroic exemplar se află în plan central acela că rolul de conducător politic se doborândește prin exemplul personal, prin calități dovedite și verificate în focul luptei aspre, prin maturitate politică deosebită, și trăsături de caracter superioare.

Afirmându-se în fruntea tovarășilor săi, prin asumarea celui mai mare risc, prin expunerea la cele mai grele pedepse punind mai presus de interesele sale personale pe acelea ale solidarității proletare și demnității revoluționare, a devenit în fața tuturor încă din primăvara anului 1936 „Primul”, a pătruns în inimile tuturor, în lăcașul unde sînt încrustate spre neuitare cele mai sincere și mai adânci sentimente, oferindu-ne un model comportamental pe care sintem mereu dator să-l rememorăm, un izvor de țărnie revoluționară. Plecându-ne asupra acestor documente memorabile, grațioase pentru amploarea mișcării muncitorești din România și a idealurilor ei comuniste, analizând procesul de la Brașov din anul 1936 în lumina semnificațiilor ei mari și nepieritoare, facem acest lucru cu emoție, cu profund respect și recunoștință.

Emil Poinaru

UN POET ȘI UN ISTORIC CÎMPULUNGEAN

Se împlineste un veac de la intrarea în eternitate a democratului revoluționar D. Aricescu, om politic și reprezentant de frunte al științei istorice și culturii noastre, care, prin ideile progresiste și activitatea sa militanță, s-a dovedit o personalitate vizionară a epocii sale.

Istoricul și poetul revoluționar de la 1848, care semna „cetățeanul Aricescu”, s-a născut la Cîmpulung-Muscel, la 13 martie 1823. Prin tatăl său, Dimitrie Aricescu, epistat al orașului Cîmpulung, se trage dintr-o veche familie prahoveană de moșneni din Aricescu, iar prin mama sa, Elena Chiliașu, dintr-o familie de negustori cîmpulungeni.

Începutul învățăturii îl primește, după moda vremii, de la dascăli particulari care-l învăță limba greacă ce-i va folosi viitorului istoric. Între 1834-1838 urmează cursurile „Școlii dom-

„Iarnă” - tablou de Teodor Bogoi

TINĂR ÎN AGORA

Vis sub zăpadă

Și personajul principal e focul. Satul miroase teribil a cărbuni. Fum înăcinos care face Luna albăstruiă ca-n zonele industrializate puternic.

Iarnă ca pe vremea copilăriei părinților noștri. Pe la casele cu bătrâni și tineri veni la țară mai sfirite cite-o poveste la gura sobei. În februară bucătăriei, unde e mai cald și peste zi se string toți cei rămași acasă, grul a răsarit într-o strachină cu pământ. Sălcimii cu smocuri de frunze rămase în creștet aduc aminte de îndepărtate cărți cu țărni. Tocmai în primăvară cind vor porni mugurii se vor desprinde și ele, frunzele recalcitrante. Pînă atunci putrezesc de-a binelea cuiburile rămase singure. Pînă atunci cîinele va fi slobod destrămind gardul grădinii căzute în tranșă.

Dar ce-o fi visînd grul sub zăpezi? O, mîi racolul sămîntei de a mui spre a veni mai puternică din moarte.

Iepurii intră-n sat ziua-n amiaza mare, tot pe lingă ciresii și piericlii tineri. Unde-or fi stat toată vara că nu vedeai unul pe cîmpuri? Copii năstrucni pun lațuri și nu rareori se întimplă să cadă-n capcană cîinele vecinului, care numai după ce se vede în propria-i cușcă latră-n rafale. Și ninge. Cel mai repede fulgii se tocesc pe obrazul adolescenților.

Pe seară ies și eu la mica mea fermă de mioare. Le mai curăț ciulinii din lină, le mai mîngîi pe frunte.

Peste sat cade ușor toga inserării. Miine dimineață fata vecinului iar va găsi în locul cenușii un zburător în sobă.

Marin Lușpanu

Permanența caracterului social al literaturii

devăruri care astăzi ne sint suficiente de clare, privind caracterul social al literaturii, au constituit multă vreme obiectul unei înfruntări dominante în cîmpul criticii și istoriei literare, al teoriei generale a artei și literaturii, înfruntare împinsă uneori pînă aproape de grațuitatea unei debateri „in sine”, gata să piardă însăși obiectul disputei pe drum. La noi, este meritul noii generații de esteticieni, care din păcate ies prea puțin „în față”, de a fi lămurit — pe cit de simplu, pe atît de profund — din perspectivă estetică și de pe pozițiile noastre ideologico-artistice, cu însemnate și convingătoare argumente teoretice, cu suficiente referințe la practica artistică, cu deosebire aceste lucruri pînă acum mai confuze și labile ale fenomenului literar-artistice. Problema, deci, nu se mai pune dacă literatura are sau nu un caracter social, ci cît anume este ea organică și în mod specific impregnată de social și, mai ales, în ce sens, de ce esență anume este caracterul social ei însumă și ce finalitate estetică implică el intenționalități artistice, fapte sau nedecelate, existente ori cum. Caracterul social al literaturii fiind determinat cu necesitate de dor de natură obiectivului său, omul în ansamblul relațiilor sale sociale, în contextul determinismului mai general al condițiilor vieții materiale și spirituale ale societății, ci și — potrivit aceluiași specific al însușirii estetice a lumii — subiectivității artistice creatoare a fiecărei individualități literare, aceasta însăși rezultatul unei și mai complexe determinări sociale. Căci, deși existente independent, elementele estetice ale realității obiective devin conținut al opere literare numai în procesul practicii artistice, ca formă particulară, specializată a muncii și practicii sociale, a devenirii omului și societății, literatura fiind astfel condiționată și orientată organic, existențial de social. Rod prin excelență al creativității specifice umane, literatura este deopotrivă rod al condițiilor vieții sociale, ea neputînd exista decît ca produs sublimat al acesteia, născută din „magma ei fierbinte” și dezvoltîndu-se în solul ei fertil, determinată dialectic și istoric de liniile de forță ale societății respective.

Mai mult, caracterul social al literaturii ne apare astfel nu doar ca o „necesitate înțeleasă” a funcției sale sociale, nu doar ca un atribut al său direct determinat de condițiile vieții sociale, ca un rezultat formal al implicării ei în viața și contextul social-uman, concret-istoric ale societății, ca o dimensiune predominant socială a conștiinței artistice, ci și ca un dat existențial al însuși actului creației literare, ca un element constitutiv, coexistențial cu altele, al opere literare, ca element fundamental al unității de esență a literaturii în ultimă instanță ca o dimensiune majoră a condiției, identității acesteia. E însă este și rămîne propriu cunoașterii artistice în general, consubstanțial oricărei literaturi ce reflectă veridic realitatea social-umană, avînd într-adevăr un caracter de permanență existențială, propriu condiției umane și, deci, implicit condiției literaturii.

Se pare, astfel, că însăși termenul de „caracter social” al literaturii se datorește unei priviri „din afară” a fenomenului literar și opere literare, adică în relația acestora cu exterioritatea factorilor ce le condiționează, considerîndu-l în primul rînd ca un atribut, o funcție a literaturii și mai puțin ca un element constitutiv, consubstanțial esenței sale, propriu relației de interioritate a acesteia. Pe deasupra, el păstrează nuanțe nedorite, sociologice, ce nu-i aparțin organice, dar care îi împovărează sensul și rezec sentimente nefondate în conștiința noastră artistică. Sint rămășițele unor antino-

Aurel Mihale

Continuare în pag. 6

Inedit

Tudor Arghezi

N-am dat cu vole nici o suferință
Și am cu toate-acestea o căință.
Și trebuia să-nșur pentru trecut
Povara rețel ce n-am făcut.

N-am înșelat, n-am pingărit altarul tău
Deci n-aș avea de ce, dar am părerii
de rău.

Mă muștră cugetul cu vorbe grele
Și-i glasul chiar al gîndurilor mele.
Și să-nșeleg imi vine greu
Mă muștră el, mă muștru eu ?

CONFABULE

Elevul Grigore

am în față un volum de versuri cu coperti albe și negre : Zilele, virstele, ani, de Grigore Hagiu. Este primul volum postum al poetului, apărut prin grija și devotamentul surorii sale, pictorița Gina Hagiu. Primul volum postum... Este aproape obișnuit să nu vrei să crezi în moartea unui prieten care-ți imaginea și s-a întipărit adînc pe retina și a căruia voce încă o auzi. Este la fel de trist să crezi. Iată, privesc portretul elevului Grigore, făcut de Florin Puca, și-mi dau seama că niciodată n-am știut cum era el cu adevărat. Era înalt? Dea nu foarte înalt. Era voinic? Dar nu prea voinic. Mergea legănat, cînd se apropia sau se depărta parea un catarg de corabie. Deasupra, acolo de unde se strigă „Pă-mint”, era privirea lui. O privire blîndă și caldă de elev îndrăgostit. „D-ale vieții, bătrîne”, auzai cînd îi se făcea frîg și frică de icebergurile din jurul tău, d-ale vieții, nu? Că a fost un mare poet, cîtî știu? „Intr-o zi / cu un cuvînt vei numi casa / și ea / nu va mai fi / într-o zi / cu un cuvînt vei numi cîmpul / și el / nu va mai fi / într-o zi / cu un cuvînt vei numi stăpîna / și ea / nu va mai fi / într-o zi / cu un cuvînt vei numi pe tine însuși / și tu / nu vei mai fi”.

Nu mai e. De lingă mine a plecat elevul din ultima clasă, din ultima bancă, rîndul de la perete. Cu hainele parcă mai scurte la minci, cu sapa fără matcoala... Și aceluia acela al prietenos, protegitor, boieresc. Cu Grigore îți parea, nu se știe cum, că ești mereu în recreație. Într-o recreație mare ce nu se mai sfîrșea, ca în visele copilăriei. Altfel, cînd încă nu era legendă, arăta și trăia cît se poate de omeneste, poate prea omeneste, astfel încît cel din jurul lui, fie că-i erau sau nu prieteni, îi ziceau Grigore.

Julian Neacsu

165 de ani de la REVOLUȚIA DIN 1821

de G. D. Iscru

In pagina a 3-a

SEMN

marin Sorescu împlineste cincizeci de ani acolo în Oltenia lui dus oricît ar fi zăpezie de mari, într-acolo în toate călătoriile lui pe pămînt. Acolo moșii săi, copilăria, acolo mereu în dialog cu Brăncuși și Tucelescu, acolo umbra lui Teșeu, acolo își tînuie obrazul dinspre lume s-o poată zări prin voalul lacrimii. Cu peste douăzeci de ani în urmă, cînd o porneau la drum cu primele cărți, ne vedeam aproape zilnic în tinerețea noastră bucoresteană.

Atunci am fost poezie în împărăția satului său, eu poezindu-l în Transilvania mea. Apoi ne-am văzut fiecare de drum dîndu-ne cite un semn prin cărțile tipărite ce s-au tot îmulțit.

Heldegger, pe care l-am vizitat împreună prima dată, își primea elevii și prietenii întinzînd mîna după cartea tipărită. Omul care lucrează a ajuns undeva pe un tîrîm de unde poate comunica celuilalt ceva nou. Altfel riscul este de a sta pe loc.

Primească din lumea mea ardeleană semnul fraternal cît fereastra aburită de colindători între oameni de omenie.

Ioan Alexandru

PE DECINDEA DUNĂRII

Fragmente de roman
de FĂNUȘ NEAGU

In paginile 1-5

aurelian titu dumitrescu

Nunta

uneori viața începea la un metru și jumătate de pământ anumite părți ale trupului nu mai puteau fi recuperate un copil desena pe stradă un mort se incurca în liniile ce-ar fi trebuit să-nsenme haine

mama tatălui meu se juca în apropierea casei cu pietre albe și mici am luat amândoi pietre în mână și am început să le aruncăm în aer

intr-o zi mama a dat jos de pe zid un păretar mi-a fost frică de pata albă și am fugit mama era mult mai tânără decît pata aceea

frigul creștea în trunchiul copacului slinșii se regăseau în tablouri ca într-un stol de păsări

pornite spre a nu se mai întoarce visau o mare în care nimeni nu se înecase

chipul fiecărui om semăna cu o urmă de talpă

viețile erau datorii pe care nu aveau cine să le plătească

în albiile cu spumă cădea zarea ca într-un geom vopsit

de monastire bărbaii îngrămădeau sculele mari ale casei într-o ordine ce nu era lor

capul mare al porcului, ieșit din obor strivea căldura pietrelor cubice

viața străbătea din dumnezeu ca o aureolă tirzie

aveau atunci fărîna multă fărîna pe care o priveau odihniți

nu înțelegeam de ce trebuie să ningă dacă este zăpadă pe jos

cite un copil se impietenea cu un prun cerul mirosea a vinat proaspăt

ca o fiară mirele răminea în ascunzîșii femeii

erau vințuri de toamnă încărcate de pulbere de vii erau în moarte și munceau în ea

ca osidii în ochile de sare copiii la rămăneau singurătatea geometriilor demodate

felul de a fi al unui iepure sau al unei pisici

bucuria de a plimba un ciine într-o zi de duminică

o casă pe care crescuse iederă

apa izvora din trupurile dansatorilor caii dresați aveau burile mari

bucătăreșele povesteau de ei citeva zile după nuntă

un pitic ducea în brațe un bulgăre de sare în fața unui gard dat de păcură

nimeni nu s-ar fi ntrebat cine este

Dreptul de a ninge

Descaț-te să nu simt cînd intri Ai căpătai dreptul de a ninge Așa cum eu am căpătai dreptul Să exist înainte de a învinge...

...Vai trece pe culoar atîngînd la-nîmplare O glastră fără flori, o ceașcă întoarsă

Totul e să ningi mi se pare, Nesfîrșit, îndelung, dureros... Parcă fusese lingă mine o vară, Parcă fusese ca o foșnire de mătase Dar fiindcă eram atît de singură Totul plecase.

Vai trece pe culoar atîngînd Umbra mea imaginată, Peretele pe care s-a odihnit Înainte ca tu Să fi-nceput să ningi nesfîrșit...

Altfel decît pînă acum

...Și eu eram... Adică nu. Absența ta Un chip oval în mine își săpă, Un chip oval, înmiresmat în fum Ce doare altfel decît pînă-acum.

...Și eu mai sint acum... Adică nu. O pasăre prin geana mea trecu

Fără vreun cîntec și fără vreun zbor Doar trup lunatic, parcă, și sonor

Și altfel decît pînă-acum mă doare Lacrima ta-ronă de sare

Și tot ce-nchipui c-ai putea fi tu Mă doare altfel sau... Adică nu.

Îngrozit de moartea lui Adam Surdeanu (căzusem în ideea besmetică și stupidă că eu îl chemasem moartea, eu o invocasem) am luat-o pe Tili Peruzea și ne-am urcat în trenul de Galați. Smucită, împinsă, imbrincită, ea se ghemui într-un colț al compartimentului gol. Fără să bage de seamă că nu-și încheiasse bluză, că trecuse prin lumea de pe peron cu țitele dezvelite și că țitele-ai erau acum pe burduful acordonului, ca și cum ar fi vrut să alăpteze slăgăre agonice, romanțe searbăde, valsuri libidinoase, tangouri senzuale.

Moartea, scînci, a lovit azi de două ori. Am pleșni brusă — umbra cu diamante false, cu boi roșii, cu asini năringi...

Taci din gură! Leagă țleanca! Nu moare nimeni de două ori. Ne o de ajuns tuturea o singură moarte.

Uimită, izbucni în plîns, iar din mine continua să izbucnească uritul negru, care devoră, nimicite totul în jur.

Dacă mai chițcăi te-arunc pe geam! Sau m-arunc eu!

Eram incapabil să mă stăpînesc și, urcînd în vorbă, deveneam dușmanul ei, iremediabil rău, sîel de pacoste, dar plin de furie, înecabil, crunt de călos, aflat pe cea mai săracă bucată de pămînt. Ea trebuie că trăia groaza, scriba, disprețul bălos pe care l-ai încerca suind un mal, cătărîndu-te pe-o rădăcină de copac dezvelită de ploaie, și ajuns sus ai descoperi că rădăcina asta nu fusese decît un șarpe. Dacă n-ai vrut imediat, l-ai și cîrpiți probabil două perechi de palme.

Cezar, roșii, nu poți fi dat exemplu pozitiv în nici o împrejurare și în nici o familie. Te crezi cineva, fiindcă ai luptat cu arma în mină împotriva lui Hitler, dar au făcut-o mulți, așa că lasă tu demagogia. (Și ca să mă dăe complet peste cap): Moartea e o babă vicioasă.

Bine, am biguit, vom ancheta să vedem dacă-i plac nucile cu sare, pastrama de oate, vinul alb sau laptele de bivoliță — și la Brăila am coborît, fără să-mi spun o vorbă, nici înjurînd-o, nici urîndu-l drum bun mai departe; e de bănuț că-mi înțepeseră creierul. Cînd să dispar în holul gării, trăgînd cu coana ochiului, am zărit-o stînd cu gura lipită de stîcna geamului. Speranța mea îndolănică, grav rănită, neverosimil de îngăduitoare. Păsările plecînd spre sud lasă șiruri de sunete plantate în gîturile de aer de pe căile mîrtașii; la întoarcere, le culege sorbindu-le ca pe apa vieții, ca pe amintirile ce le orientează zborul; dar sunetele păsărilor care-au pierit în uriasa dublă călătorie? de ele ce se alege?

Din gară am pornit pe jos spre Felix Olmazu — și eram plin de compasiune doar pentru mine! — Și l-am găsit la birou, sub lampa cu turturi de cristal, atîngînd cu capul rotund pe care păru-i să-i vesnic răvășit, iar mîna stîncă, alcătuită din brume purpurii, clopoței într-o așteptare smerită și poate și din boabele de frig crud pînă în oasele mele. Cu dreapta mîngia un friu nou, dirlogi din curele împletite, două plăci de aramă argintată, ciucuri bogăți, aburi de cîmpie îndepărtată, cal bătînd neastîmpărat din copita în spatele casei.

L-am cumpărat la Galați, îmi zise. Nu-m-am putut stăpîni. Altfel, îmi zise. Nu-m-am putut stăpîni. Altfel, îmi zise. Nu-m-am putut stăpîni. Altfel, îmi zise.

ca osidii în ochile de sare copiii la rămăneau singurătatea geometriilor demodate felul de a fi al unui iepure sau al unei pisici

bucuria de a plimba un ciine într-o zi de duminică

o casă pe care crescuse iederă

apa izvora din trupurile dansatorilor caii dresați aveau burile mari

bucătăreșele povesteau de ei citeva zile după nuntă

un pitic ducea în brațe un bulgăre de sare în fața unui gard dat de păcură

nimeni nu s-ar fi ntrebat cine este

— Al noștri, în baltă, se pricepeau s-o făcă mal bine.

— Cum?

— Aplicau o metodă străveche. Își sărau curelele frielor, învinețind buclele muierilor destrăbălate.

Treaba se făcea, duminică, după ce se-ntorceau de la biserică. Le scoteau la drum, înaintea porților, acolo le bumbăceau. Erau niște petreceri nomaipomenite, în mai toate duminicile de peste vară. Simbăta, în ajunul tărăboiului, se zvonea că ăla sau ălaia își va chelfăni nevasta. „Mîine va fi o cafteală pe cîntă l-ai-de

FANUS NEAGU PE DECIUNDEA DUNĂRII

„Jefulesc peștele din lezere, cresc fără nici-o chelutială zeci de porci și sute de oi, vind în țară maldăre de piei de vulpe, dihor, vidră, iepure, lup, pisică sălbatică și cînd li somezi să predea cotele către stat li se umple gura de lacrimi că-s jecmăniți, puii de lele! Niciunul n-a plătit vreodată un ban pentru poșanele ieșite de sub revărsări în care seamănă pepeni pe care-i vind cu barcoazele pînă la gurile Dunării. Cu ce creșteați, Saltava, porcii cînd erai tu mic?

— Le dădeam drumu' în baltă făcîndu-le, fiecare un semn distinctiv — preduceau, furculiță, discătura — și-i lăsam acolo. Mînceau malcavăț și mălăciată, adică rădăcini de cuișoră sălbatică și de nasurii, ciulinii și alune de soa, numite pașă, scocii, melci, rîme. Cîteodată înțirziau cu capul la fund, în nămol, un șfert de oră, ziceai că n-o să-i mai scoată niciodată în lumină. Ciulinii îi fierbeam sau îi cocream, seamănă cu castanele, rădăcina papurei e albă, fibroasă, dulce.

— Iar azi cu ce-și hrănesc ai tăi din Ozinca porcii?

— La fel ca totdeauna.

— M-aș fi mirat să nu-i aperi! Cu porumb de la G.A.S.! Noaptea, desfac gardurile li soldații care culg în lanurile statului le bagă porumb în ograda cu camionul. Plătesc cu basanac, ceea ce-i o minune, pentru că de obicei li sug ei de cînd li înțără mă-sa și pînă le sucesie dracul gura. Toamna firzau, înainte de revărsări și de înghet, înainte de-a deveni ei stat în stat, că de la sfîrșitul lui octombrie și pînă-n martie cine mai răzbește pînă la ei? să-i vezi cum vin la comitetul raional, numai miere pe buze; nu ne lăsați să pierim peste iarnă, scumpi tovarăș! — și prezintă tot felul

de margini și priviseră, tipind înalt și cu plăcere uscață la fiecare lovitură, o săltau de umeri pe păcătoasa izbăvită prin dureri și gemete, și o duceau s-o oblojească, blestemînd tot neamul bărbătesc, sămînța lui năpraznică, fumegînd mai ațîțitor în mărăcinii izbînzii, întrecîndu-se între ele să-i dăruiască victimei ba o treștie îndopată cu miere, ba un inel sau niște cercei, ba un ghiont încurajator, vestind o altă rupere de frie, iar aia, abea tîrîndu-se pe picioare, dar prelungînd încă de-acum steapul învingătorului, încoronîndu-se cu mindria de neabătut a celor vesnic huliți și chemate, promitea cu voce joasă și cuprinsă de fîcări ce-l ardeau cerul gurii: „ehe, nemernicul, o să-l încornorez în sașpe vaduri și două de poteci, de la Ozinca la Brăila și de la Măcin la Lunca-vița; să-mi spuneti cătea urduroasă de nu l-or trage coarneau la fundul Dunării cînd s-o aplece să bea apă! Și, promîțînd, avea să înfăpățosească totuși pînă la ultima zăbăne a uniaței, care-l izvorul sau piatra unde ia naștere, la femei, delirul puterii.

— Al plecat pentru totdeauna din Făurel, nu trebuie să mi-o spun. Nu te mai ducl acolo. Sții, Saltava, că dacă eu aș fi făcut numai jumătate din ce-ai făcut tu, m-ar fi desirat cei de la Regiune? Pleci în baltă, chiar la voi la Ozinca și nu te-ntorci pînă nu semnează cereșor, de înscriere în colectivă ultimul țărăn. Inclusiv Sălcia Vifor.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului ăștia din bălți! Se plîng de muste, de țîntari, de lăcuste, de broaște, de bîrzăuni, da-n schimb pradă toată bogăția; răzulesc mugurii de pe păduri întregi de sălci, ca să primenească singele calilor turați.

— Asta era de mult.

— Dar ce pămînt e la noi? O fîșie, tăiată de bălți.

— Atît cît e, trebuie adunat la un loc. (Și se nfurte). Se cred dați dracului

Ioana Ieronim

Țăcart

Cuvintul ideal
umbrește cuvintul rostit
cuvintul ideal
și-a pus o mină luminoasă pe umăr
— față de aceasta
umbră ești, umbră.

Cuvintul adevărat
a sunat în grădina Mamelor
și în afară aceeași clipă
și-a aflat singur, ușor,
a luncat în pas-de-deux
în prefăcute falduri foștoare.

Ah, prin zălele tale rău potrivite
prin veșmintele auriite
micro și macromoscul își trec, în libertate
zeii buni zeii răi
etajatele istorii

Rubik

Calea gîndului are întoarcere
calea sufletului, nu.
Calea gîndului are întoarcere
calea ochiului, nu.
Calea gîndului are întoarcere
calea ta pe drum
nicidecum,
individule, invariabilă ce ești.
Nici păianjenul pe îndepărtata apă.

O clipă acum
o clipă cîndva, în legănare.
Mult nu stai
și-ai pornești :

nemișcător ești
între semnele imune la faptă

Joc gramatical pentru

vîrstă prea stabilă

mai frumos mai generos mai sensibil
mai credibil mai parfumat mai rafinat A
decît B decît C
mai alb la piele mai
negru la mustață
mai agreabil mai contabil mai bun soț
mai săritor mai visător O și P și Q
decît sudul alfabetului
decît mai departe
continent și cetate
mai mult mai bine mai repede mai sus
pînă la marginea marginii
cuprinsă de ochiul fi
al celui mai senil Telescop

Interior

După vîo stăpînului necunoscut
ecranul mentine în imagine
elipsa unor franjuri aurii
un papuc întors, un crăter cu fumul
lipit de sine ca un stîncard,
o soarelă, un fragment de coafură împletită

Alături, ochiul bătrîn al microscopului
înălțase o cruntă existență de bălăii,
nașteri și resemnate pieiri
într-un rîu rîu zgometos

Unghia rozalbită a unei gheșe
fîntîuie
pasajul vid irradiant

Spori luminoși se perindă prin fața ferestrei

Ah, selea unui peisaj cu mult mai
risipitor

Relatio

Blînda putere scade, necunoscutul crește
pe cînd îți insulfu viață

Fărîmă cu fărîmă fie mă drănuiesc.
Urmașul meu, strălucitor ca focul,
învîngător peste
înfometate bacterii...
Tu, neprihînitule,
învîngător tu toată învîngătura
ferecătule, neînfrîcătule

Tu, nădejdea bătrîneții mele

terupte, respira poagane de mere cîzînd, lovit
ca să cadă de nazale blînde ale soarelui
de septembrie, de lumina lui hieratică, fin, cald,
aud dogorînd, iubea plutirea funigiei, rețea
centa vîntului, indiferența Timpului, lentoarea
disarmonică a sunetelor suind din cuprînsul
Bucureștilor, dar orașul asta urîș și o obsea
și în zăzuzie în ea, în căldura, decît o
lună! Va fugi!, creîndu-i o stare de neliniște
tulbură și mai presus de orice dorul de-a fi și
de-a nu fi picătură de undelemn pe mușea
jugului, nu pe greabînul ros de jug : amîntrile
de-acasă, penibila pîme a dezdrăcinatului,
arzînd ca niște grămizi de frunze, febrilitatea
constrîngerii sub care se mișca oamenii aici,
tenacitatea unei amenințări înălțute stărînd
în aer, o extenuau, dînd-o pradă superstiției că
marile aglomerări urbane sînt expresia înjosi-
toare a dezintegrării lumii : tot, în fiecare clipă,
își joacă pielea, ezirîndu-se zăruite pe tabla
conjurată de soldați țenești, bețivi, contemplînd
sarcastic capetele însemnate să cadă și pe care,
avînd meseria cădăului, le poți numi sfere
comestibile. În București, mai puțin de cînd se
afila în spital, înțotă-n rugina singurătății, o
mică distanțată a repulsiiei.

Și profesoara :
Ești ca o moară de vînt arzînd. Ardea una
în satul Kinderdijk, mai jos de Rotterdam.
Windmolens te Kinderdijk. Mai sînt în fîntî
numai șaptesprezece, trebuie neapărat să te duci
în Olanda, nepipînd incredibila lumînă
fîntîndă n-ai să-nfelegi niciodată un tablou. Am
fost acolo cu cineva care n-ai fi meritat să
teapă pe genunchii lui o vîră, o toamnă, o iarnă
orbă, o primăvară nebună și-nă două luni de
vară, dar sîntem proaste, toate femeile, alergăm
înăbușit, poticnit și neînspirat, ne punem pie-
lea, carnea și oasele în saramură și lingem
labele disperării cu s-ajungem, ce? niște cas-
tane azurite cu bomboul sau să ne-nvingem
cu victoria cîinilor, care-i slugărnica. O po-
veste căreia-i curg ptelele pînă la călcîie și ni-
meni nu le va tăia niciodată... Se îmbracă,
timpului, ca un campion de biliard : vestă fistic,
papion roșu, cămașă galbenă, pantaloni burlan
negri, haină de măt, drojdie și apă specială
pentru bere de export. Privea în ochii mei, zim-
bind, dîncolo de lume, ca un stăpîn stăpîn
pe sine. Eram fereastră lui de sub velă, dacă știi
ce-i aceea. Îmi pare rău, Pentru că e de prost
gust și umblă goșă, dar, panionii burlan
și fîselmeer să treci cu țitele barbar bronza-
te, rotunde, ispititoare și rodnice ca boabele mă-
ceșului, prin ecluza de la Enkhuisen in Marker-
waard pînă-n orașul Horn, să mîninci homari,
nu știu de ce naiba nu se găsește și usturoi
pe-aceia să faci dracont cu el, să dirigi
frigurile minunilor minunate, să furi veșniciei
singele, fundul inimii și măgelele ei de piper
și-n aceeași clipă să simți că se cască-n tine
un pol pentru alte venituri, mai strani decît cele
trecute, un pătrat de întinerire în care înțo-
șiri și nedececare, suspicioși
de nădîjne, blînde, vîsătoare și credincioase, desi-
rări forțînd imposibilul, jnepi atacînd stîncile,
mîna rotundă căutînd trandafiri, pumn în gură,
pumnareta, puna ti, tapi-tapi roza gri, alt roza,
sînt, înădă comuna veș acie, veș timbra, veș
expedia pe adresa Infernului : muuu, uă, muuu
uăă. Face frumos să ațezi din dragoste, dar
urmează coalea eșecului. Să nu treci prin drep-
tul prăvăliilor cu frînghiile atunci, fîntăcă vei
aazi doar atât : a fost o aventură care
punctul meu de vedere s-a uscat. Ca să scapi
de el...

— Eu, de cine ?
— Caută-l și blestemă-l. Dar n-o să scapi.
— Doamne ferește !
— Va fi lupul tău — Lupu îl cheamă — așa
cum a fost al meu. Din Olanda să te ducă-n
Germania și să nu vă opriți decît în Bavaria,
în satul Oberammergau. Să fiți acolo în preajma
Paștilor. Din patru în patru ani, timp de patru
septimîni, în satul Oberammergau joacă pe
scena teatrului rol pămîntului lui Isus — toate
întîmplările din vechiul testament. Ca să se
evite orice accident sînt distribuiți cite două pe
un rol. Toți se îmbracă, mînîncă, beau, umblă,
discută, gesticulează asemenea personajelor che-
mași să le intruchizeze. Frizerul te va duce la el.
— Care frizer ?
— Cel ce te va ține înainte de operație... te
va duce la arhiepiscopul spitalului, color de școlii
niste de Mare, teren de tenis, un atelier de
tîmplărie, rafturi pline cu papici de lemn, nu
știu să facă decît saboți, cevecele, rame pentru
uși, sicrie — astea de tot felul. Aurul pe care
fericirea-l clădește. Dogoarea argintului. Haidai-
ni.

În noaptea dinaintea operației mele a intrat
în agonie. Se aduna, fără carne, numai șiruri
de piele zbircită sub negură.
— Să-l cauți pe Lupu Lambrisor și să-i ceri
să te-meeze cîntecul nostru de pe Marea Olan-
dei ; legănarea Mării văzută prin fereastră de
sub velă.

L-am cîntat, l-am gîsit, mi l-a cîntat. Dar
e un cîntec nu despre o mare închisă și un tîrm
fără usturoi, ci unul orgiac, un fel de bătaie de
clopot trecînd prin păduri și culegînd fantome
de animale fantastice pe care să le lpești pe
mobile. Mici cîntări de umbră, naivitate dese-
năată cu larbă magară, mîntîntă, bame puse la
păstrare în coji de nucă poleită, țel secular în-
grupat în zăpezi care n-au fost...

Muntele amiezii de toamnă urca din băltă ;
așa se întîmplă și cu muntele nopții, tot din
băltă suie.

Drusca fuma a patra țigară ; scoate fumul pe
nări și fumul scîrta plutiri lenese.

— Îl iubești și pe Lupu și pe Pavel Palihoi...
— Numai pe Lupu. Pavel are nevastă.
— Atunci de ce stai cu el ?
— Ca să fiu aproape de Lupu. E închis, uite
colo — și arată cu mina peste umăr, spre malul
călălal al Dunării vechi.
— S-a considerat că Lupu e un ticălos care
luptă contra regimului comunist, zise Palihoi.
— Și e sau nu e un ticălos ?
— Se amestecă Drusca :
— Ce fel de dușmani om mai fi și noi ? se
uimi ea. Niste dușmani himerici. Hăituiți lumea
fără milă, Cezareea. Poti să mă crezi cum vrei ;
subțire, rafinată, vulgără, țîră, aici sînt aproape
de Lupu. Și, prin Pavel, care-i prieten cu paz-
nicul, îl ajut să nu piară, îl țîn în viață.
— Și ce-ai vrea tu, să vă lăsați să ne spin-
tecați ?

(fragmente din romanul „Seauul singurătății“)

Ilustrații de Teodor Bogoi

de liste, ticluite să te ametească : o sută de
șiruri de covrigi, căpșeri, stămă, o mie de
sticle de spirit medicinal, un coș cu cirrige de
undîță, cinci sute de sticle de vin, făină, măs-
line, sfoară pentru pripoane și cînd ai ajuns
la punctul noușase sau noușaptele, cînd se
înaltă și se dărimă vîrtejuri în capul tău, căci
scot din străfunduri de lume merou albe ar-
cile de băciance sau vopseluri, ia-tă-i, îi stre-
coară iar o mie de sticle de spirit denaturat
pun pentru durerea de șale, reumatism, vătă-
mături. Ca și cînd noi am fi picăți din lună
sau făcuți în ziua de vineri, cu degetul.
— Îl beau pretrecîndu-l prin pîine sau prin
lut galben.
— Măi ce privilegitoare de apă ! Crezi că
numai tu ești destept, Saltava, dar află că și
eu sînt găinușă de băltă, nu mă las întors pe
dos de toți naștii, bitanii, corcodeii și cormo-
rani...
— Aștia put îngrozitor, mînîncă pește mori.
— ...de la Ozinca ! se răsti Olmazu. Pește o
lună vreau să știu, Saltava, c-ai făcut acolo o
treabă fără cusur. Să nu te-aiud că scolioi.
Drum bun și muncă inspirată. Fără poticneli,
fără depimări.

de sălci, l se mișca fără astimpăr ; un deștept
de tranziție nevăzută îl lumina dinții, o deștept
de boabă de mure îl împropășta merou
buzele groase cu must amărui.
Străbăturăm citeva jașe înguste, apoi citeva
privalvuri și ajunseserăm la un fel de cherha-
nă făcută din scinduri, pinză de sac, stof. De
pe zînduri venea miros de narcis și zambile
scuturîndu-se, și unii, cu totul ipocrit, de mig-
dale, dar nu era decît aroma vinului fătîos
din ucioluri pe care Pavel Palihoi îl puse pe
masă, scotîndu-l dintr-un maldăr de stof cu-
fundat în ape. Un lipovean aduse ceza crudă,
prînsă cu prîpon în Dunăre. Alții doi, mult
mai în vîrstă, sau mai bărbosi, împleteau, pe
mal, cosuri de nutele, abandonăți unui cîntec
monoton, umiți și incîntați de sfîrșitul pro-
priilor degete, de moliciunea firelor de mlață.
Jur împrejur, plase la uscat, un purcel care
rodea un cap de pește, lar în lungul mlaștii,
în virșele încadate-n lezer, se zbăteau niște li-

șite agățate-n ochiurile din care încercaseră să
fure carasi.
— Cezareea, te-am adus aici și nu în sat,
fîntăcă e cazul ca mai întîi să vorbim noi doi
și numai după aceea să răcolim bergata și
inima lumii. Eu sînt președintele gospodăriei
colective, și cu mine o să lucrezi, gospodăria
e mică, un șert de sat, nu se-ngheșuie norodul
cu cererea de-nscriere. Eu mai sînt și morar pe
deasupra. Ce paturi avem aici, Drusca ?
— De ierburi, de pelin, de pînă de pînășe
de porumb, plus două prispă de pămînt...
— Și plus...
— Plus altele două făcute din saci de făină.
— Da, Cezareea, îmi place să dorm pe făină,
asa cum îi place cinelui, dimineața, s-apuce-n
gură unu sau două fire de țară specială, nu-
mai de el cunoscută, care să-i curețe stomacul.

Su eu am dus înainte o viață de cîine. Iar la
cîini, știi și tu, ai noștri nu le zvircau nici
mașele de la oale. Probabil că le îngropau.
— Probabil că să nu-i spurce la carne, a re-
plicat Drusca.
— De-ai dracului o făcea, timpită bibliică,
află de la mine. Cezareea, am ajuns la cîrmă,
păi atunci s-o facem lată. Dorm pe făină ca
să miros a Dumnezeu. Ai aici tot ce poțtești :
să salău afumat, cas, ceapă și usturoi verde, crap
fript, mînăică. Să trăim cîi putem de bine, că
cine știe, miine iar ne trezim puși cu botul pe
laber. Cîmpie surdă și băltă inclică, mi-era
dor de lutri si-am găsi-o pe Drusca. De cînd
nu se mai seamănă seacă, ce păcat ! pe la
noi ? am pierdut scooteala anilor. Aș intra cu
Drusca de-a bușilea într-un lan de seacă. Să
bem, ce e bun nu tine mult sau ține numai la
altă. Mie, Cezareea, nu-mi trebuie gospodărie
colectivă, dar dacă ni se cere, maica mă-și de
afacere bellă !
— Ce cu tine, ai ajuns să ne înjuri ?
— Eu, Cezareea ? Se poate să zici una ca
asta ? Cum să vă înjur eu ? Nuuu, frate, nu.
Eu înjur așa... ca să înjur. Scup veninos, care
va să zică.
— Scurt, frenetic, palpabil, elastic și fasonat,
rise Drusca. Avem și ciulama de clușeri, ur-
mă ea. Acela care gustă din ea...
— De unde ești ? Noi, în bălți, nu zicem
niciodată acela sau aceea, zicem ăia, aia. Și
vorbești prea tare, răsuna bălta...
— În consecință sînt învățătoare. Adevărul
curat. Și m-am născut sub munte, în Prahova.
— Au scose din învățămînt, mă anunță, Pavel
Palihoi, fiindcă au prins-o spunînd rugăcini cu
ăia mică, în clasă. Știi o puzderie de povesti.
— Nătrăule, îl dojeni ea, azi m-ai pus să-ți
scot bălăturile cu briceagul. Mă iubești împră-
șit, uncoșoș, uncoșoș...
— Drusca sprîncea două figuri, una o potrivî
între buzule lui Palihoi ; făclie lui, late ca niște
lopeți, se contractară, sorbîră fumul și-i azvir-
lîră în rotogalele sub briza urcînd de pe lezer.
— E o lărsenie cu fata asta, Cezareea. Cite-
dată, lîngă ea, aș vrea ca timpul să se zgir-
cească și să se usuce ca o labă de lut găsită-n
capacna, ca o bucată de carne uitată pe fe-
reastră.
— Privi spre cei doi lipoveni care împleteau
mlașă, spre gîrdulul de dafin înconjurînd un
pîntec în șmechi săbaticii și un pieric — cu
toții halucînd sub bogăția frunzelor purpurii
— și continuă.
— Drusca, spune-ți și lui, ca să te cunoască,
povestea aia de azdîmîneață.
— Azdîmîneață mi-era rău, zise Drusca. Mă
sînteam ca-n zilele cînd am fost internată-n
spital pentru operație de apendicită. O durere
respus de aspiră, difuză, intangibilă. I-am spus
lui Pavel : te doare, umbli cu degetul și nu găsești
locul. Împărțeam rezerva cu o profesora de
geografie. Îndură totul cu multă răbdare.
Îmi spunea, asta-i palma roșie a femeii. Cînd
revizui și ție frică, înseamnă că vine
Dumnezeu la tine, ca să-ți aducă soapța păc-
tîrilor închinat lui. Vine din podișul zăpezilor,
în liniște, puternic, de neabătut. Eu nu-l che-
mam cînd eram o superbă brîndușă, dar El
venea.

Fusese frumoasă doamna profesora, se mai
putea observa. Dar acum plutea nesperată spre
îmensele țări ale morții, topindu-se parcă într-
un somn lung, inconsistent, strecurat prin
zădărnici. Irreductibila scădere a simțurilor,
enigma grădîrilor scuturate de nimeni, moartea
în postura de adăver inițial. Drusca, dominată
de tonurile profunde ale adolescenței, nerupă
decît temporar din zarea mușilor de la Star-
chioid, posezată de magnetismul stelelor, o
asculta cu smerențe, zicîndu-și în gînd : Dum-
nezeu, Tu care ești blînd și cumințe și băiut
cu mîndritare, nu mă de dezdrăjii ! accuș-
tînd și rugîndu-se, amestec confuz de spătmî
bucurie — cu toții căutăm partea lîngă a drumu-
lui — avea impresia că se despletete în pere
galbene, prune rîzînd sub ploaie, struguri de
lezer, douăca păstrînd în coajă luna, se ames-
teca în fluiditatea nopților, a speranțelor neîn-

plastica

Omul tutelar

Un pictor din Tulcea, elev al lui
Călinescu, intră în acra pietre
române contemporane după 18 ani de
meditație. Adică, de tăcere. De refuz
premeditat al isirii la rampă. Gest de
retinere pe care l-am recunoscut în
dramaticale portretizări ale „Pianistu-
lui” și ale muzicianului „după concert”,
întruchipări ale sublimului și deopotrivă
mistuotoarei glăsurii înăntice, acolo
unde bogiile sensibilității umane devin
catedrale de sunet și culoare. Faptul că
acest sunet existent și existent
umane și-a urzit opera într-o provincie
a lumii, departe de agitația saloanelor
artistice, pu a făcut deși să amine
forță și putințele emișiei sale erotate
Eugen Bratfanoț există. Coleg de at-
lier în discipolatul clucerian cu Va-
lele Chinschi, Ștefan Pelmuș și Ilie
Boca, nume ce s-au impus în viața pu-
blică, artistul are recunoscut, încă de pe
băncile colii, drept posesorul unor ca-
lități excepționale de desenator, de por-
tretist (în sensul „cîntir” psihologic a
subiectului), de colorist. Lucrează în-
delung și anevoie ; pînăze sale închei
între râme o zăvălă stătică și nimic din
ceea ce transpune în culoare nu se su-
pune facilului joc al descripțiilor
al restului prin cîntîndre a lumii
reale. Răspunsul plastic al lui Bratfanoț
este unul sublimat, asociat mal degra-
bit, în ordine spirituală, rarei familii a me-
diativilor. Orizontul existențial, ești pe
laturile sale mobile, etice, patetice,
erotic, istorice, activ, eric contem-
pative, se definește în excludență prin
expresia umană. Pictorul nu reproduce

chipuri, ci compune expresii sau, mai
exact, caractere. Identitatea acestora nu
mai are nici o importanță (deși, adesea,
împurată chiar datele autopoietice). Fa-
zele, spasmele de ferește sau durere,
lumine și întinerire, speranța și dis-
perarea omului — în gîndirea lui Bra-
tanoț, entitate generică și supremă a
stăbilului — sînt, în viziunea pictorială,
personificate. În acest spirit, pictura sa
a preluat foarte multe elemente din
lectia alegorică peșce renașcentistă.
Fate de retinut în această strădanie de
sondare și figurare a tensiunilor din
lăuntru și în afară, de fapt, a constituției
umane, recuzita unorși fragilă, al-
torî insinuată în somptuozitatea gravă a
drapaelor (deciul „Cortina”), al-
torî strălucitoare și sublimată — cu care
populează, la modul cel mai concret
material cu putință, spectacolul roștrii
sale plastice. Artistul merge mal de-
parte, însingurîndu-și, fie și numai pasager
și fără ostentatie, unele țucuri ale pic-
turii sale și hiper-realiste. Numai sim-
pla nevoie de categorisire mai exactă
ne îndeamnă la astfel de delimitări (în
cuprînsul picturii ce o practică Bra-
tanoț). Pentru că, probabil, tocmai
aceste convergenți stilistice provoacă în
privitor voga senzațelor de artificialitate,
de rece uscăciune, ce pare că blînde,
ca într-o menajerie de sticlă, această
lume zugrăvită de Bratfanoț. Pictorul
recurge, cred, la asemenea trucuri pen-
tru a-și escamota penelul înșingărat,
sibichian în fata marilor primejii
care amenință dintotdeauna umanitatea :
moartea, singurătatea, ignoranța, sără-

Corneliu Antim

Ipostaza post-tradiționalistă

Sensibilitatea publicului nostru a
fost influențată în mare măsură în ul-
timele trei decenii și jumătate de un
mod de a gîndi și a face pictura în
mod obișnuit pus în legătură cu mar-
tea tradiție artistică românească, al-
cărui momente culminante sînt de plasat
în epoca interbelică. La mijlocul
anilor '80 și la începutul anilor '70
s-au afirmat cu energie și la noi ten-
dînte ce încercau a reînnoia, într-o
manieră originală și prin construirea
unui limbaj accesibil, legăturile cu ex-
periințele importante artistice ale se-
colului al XX-lea. Pe educația și gustul
artistic format la izvoarele tradi-
ției s-a suprapus ca atare o propen-
siune către expresia novatoare cu ten-
dîntă de adevare la realitățile unei
lumi unde impactul tehnologic impu-
ne o regîndire radicală a modalități-
lor de inserție a artei în cotidian. De-
sigur, aceste afirmații au un caracter
reductiv, doar o anieță mai amplă
fiind de natură a preciza nuanțele.
Grosso-modo se poate aprecia că la ni-
velul anilor '80 recuperarea tradiției,
în formule care să nu zguduie o sen-
sibilitate consolidată, merge în paralel
cu recuperarea avangardizii în formule
menite, multe din ele cel puțin în in-
ternaționalitate, a se adevca unui alt
mod de gîndire al problematicii artis-

venetian cu ochiul lui Petrascu, în fata
personajelor este un academic cu mina
dezgajată și cu gîndul fie la Baba, fie,
prin el, la Velasquez. Printre altele
tentăți izvorite dintr-o constință a
artizanalității înfăpturii creative, a
dorinței de a picta la fel de bine cum
s-a mai pictat, unde este artistul au-
tentic ? Îl vîd în identificarea deplină
cu subiectul, în voluptatea elaborării
de imagini unde culoarea își relevă
prețiozități ascunse de straturi succe-
sive de materie. Ceea ce Dan Constanti-
nescu a preluat de la alții, nu este o
lecție învățată, un mestesug devenit
automatism sau o a doua natură, ci o
idee stimulatorie asupra picturii ca
acumulare de experiențe materializabile
în moduri și viziuni capabile să
reziste unei confruntări cu timpul și
cu o sensibilitate în evoluție. Ipostaza
post-tradițională a picturii lui Dan
Constantinescu este o ilustrare a ac-
tualității unor modalități ce nu și-au
consumat resursele vitale. Doar în
mod aparent paradoxal ar fi deci ca-
zul să vorbim despre o modernitate a
tradiției. Dezinvolt și împrăștiat, pic-
torul de un metru și nouăzeci de cen-
timetri înălțime, ce își leagă statura
prin fața oezelor marilor maestri
„zbrînd” de la unu la altul, — co-
lești l-au și supranumit „Cocoșul” —
a întuit că o cale spre originalitate
este de căutat în trecut. În reasimila-
rea lui și — cum se zice în limbajul
standardizat al criticii sociologice —
în turnarea acestuia „în retortele pro-
priei sensibilități”. Nu este nici prea
devreme, dar nici prea tîrziu ca să nu
ii dăm dreptate.

Grigore Arbore

Edițiile

Pompiliu Constantinescu

Parcursind o bună parte din colecția revistei Vremea (circa 10 ani), și pentru că s-a ivit ocazia, mai simt dator să spun câteva cuvinte despre modul în care s-a editat opera lui Pompiliu Constantinescu...

nu era sincronizat cu timpul său. Nu crează probleme, nu răspunde pe loc la cele create, însă mereu un decalaj — cit de mic —, dar se întoarce mereu și clarifică lucrurile pentru viitor, nu pentru prezentul său...

istorie în imagini a literaturii române contemporane

Văzut de Ion Cucu

Un grup de scriitori din întreaga țară omagiază la Hordou — Năsăud, memoria lui George Cosbuc

Un poet și un istoric cîmpulungean

Urmare din pag. 1

La sa, publicată în 1874 la Craiova. Își termină, după șapte ani, în 1844 studiile, fără ca statul să-i acorde diploma de absolvire...

luna septembrie, Aricescu va sta acuns la biserică Icoane până în primăvara anului 1849. Pentru răspunderea manifestului revoluționar...

N. Gheorghe

Permanența caracterului social al literaturii

Urmare din pag. 1

mil forțate care au sensibilizat prea mult și aproape inutil și, în consecință, au creat un act de rezistență estetică al esenței obiective...

organic, constituitiv, intraestetic al ei. O viziune improprie, deficitară, care se doarește nu doar unghi de vedere greșit, din afară asupra actului creației și operii literare...

putem distinge și analiza pe rând: dar nu trebuie să uităm nici o clipă că ele nu pot fi desprinse, singularizate din relația interdependenței lor organice, ci văzute într-o viziune globală, totalizatoare a fenomenului literar...

La alegerea de deputat din anul 1864 și 1867 va fi ales ca reprezentant în cameră al cîmpulungeanilor și al colegiului II din districtul Muscel...

Lecturi infidele în istoria românilor

aparitia, în versiune românească, a celebrului roman al lui Nicolae Iorga, Lucrul omânilor în istoria universală, a prilejuit „România literară” două pagini compacte, scrutate din colț de privire severă și parcă întrebătoare a marelui istoric...

Dan Zamfirescu

DIN TARILE SOCIALISTE

ABRAGUL DATA TUTAȘIA

În 1885, cînd Data Tutușia, locuitor al județului Zugdidi, gubernia Kutaisi, persoana principală al marelui roman Clabua Amiredjibi, abia împlinise 19 ani, locotenent în rezervă S.R. Andrievski, împins de sentimente, face un gest necugetat față de Ella Tutușia sora mai mică a eroiului principal. Între cei doi tineri are loc un duel în urma căruia locotenentul Andrievski, rînit de un glonte în partea superioară a ficatului, moare. Devenit, în urma acestei nefecite întâmplări, abrag), Data Tutușia este pus sub urmărirea jandarmeriei imperiale cauză care aflată atunci sub conducerea unui colon Szegeđi, care va fi, de altfel, principalul povestitor al acestui mare roman al secolului douăzeci. Impunînd prin sistematice și printr-o puternică independență stilistică paradoxală — cartea fiind de capul al fine de o simplitate extraordinară peste rare plutește meru ce mai înaltă filosofie a înțelegerii dar în același timp, folosind o uimitoare diversitate a mijloacelor de sugestie și expresie care umple mereu zbuciumul imaginației cititorului — romanul lui Clabua Amiredjibi propune o viziune totală asupra sensului existenței, văzută aici ca o tragică și imensă dramă, o dramă în care omul își afirmă cu o incrințență forță și plentitudine vocației sa fundamentale pentru înțelegera și libertate existențială, pentru o adevărată morală a socialismului istoric și a iubirii necondiționate de scopurile materiale imediate ale unei lumi aflată într-o continuă evoluție istorică transformatoare. Rezonanța înconfundabilă a vine să realizez, acum la sfîrșitul zbuciumatului veac douăzeci, însăși noțiunea de erou pozitiv, noțiune aproape complet dispărută acum din literatură — este rezonanța cu adevărat integrată a omului universal, sistematic exas atacului realității ori ne-a lăsat a săvîrșit tot ce i-a tribuise sau numai parte din fațetele incriminate. (...) În decursul primilor patru ani de viață hăituită, Tutușia — se poate afirma aproape sigur — n-a părăsit Gruzia, dîndu-se astfel posibilitatea să nu-și pierdă din vedere lumea și să nu-și lase din capcană pe care i le întinseam. Numai că asemenea relații cu poliția și iandermaria sa pare că fuseseră și pe placul lui Tutușia (...) Și dacă parcă-i făcut ca abragul să abă partie, în cele din urmă, să cite unu trădător, glonte, cutit sau otrăvă, cu Tutușia se-ntimpla ceva aparte, viața nepărinț a-i fi supusă nici unei leci. (...) Nu o dată reuseserăm să aflăm unde și cînd trebuie să apară. Și i-am pîndit cu îndătinare, deși de vreo cinci sau șase ori ne-a lăsat cu buza umflată. Alia dată s-a strecurat din încercuire lînd cu el opt cai din grajdul poștii, pe care i-a vindut apoi la Ozurehiti, turcii. Nu știu cînd și cum într-o casă inconștințată de poliție, de unde, într-o noapte, de seară cu douăzeci și șase de zile, Mi-uduc aminte de toate aceste întâmplări, deoarece în timpul îndelungatei mele slujbe a fost unicul caz cînd un abrag se juca cu drasă voce dacă nu cu spînzurătoare, cel puțin cu munca sîntă a sîntă.

rului gruzin Clabua Amiredjibi, face part, după opinia noastră, din acea categorie de oșeseși impresioniste și muzical simfonice care persecută cititorul mult timp după lecturarea cu sufletul la gură a acestei extraordinare cărți a recapitulării lumii. Sfîrșitul alt de mare al narațiunii moarte abragului Data Tutușia și a vărului și fratelui său vitreg Musni Zaranđia, al doilea mare personaj principal al romanului, jandarm caucazian de o inteligență cu totul leșită din comun, urcînd una după alta toate treptele ierarhice ale funcției, devenind din simplu funcționar administrativ, consilier al țarului Nicolae al II-lea — repune în discuție însăși ordinea nebanuită a identității lumii! privită aici tragic — parabolic prin intermediul acestei drame fără soluție. Intriga polițienească străbînt textul literar de la un capăt la altul este în fond o modalitate ambiguă prin care se poate înțelege și salva biologic, intruparea omului într-o formă pe care el însuși n-o înțelege pe deplin, o formă ducînd din îndoială în îndoială, din înfrîngere în înfrîngere, dintr-un război cu incrințenții locale într-un război fără final. Drama continuă a vieții abragului Data Tutușia este drama omului dorind cu ardoare libertatea dar mai ales drama omului încercînd să înțeleagă sensul, condiția supremă a acestei libertăți. Excepționalele prologuri de la începutul celor patru mari capitole ale cărții — procedeu care, în literatura georgiană, după cum ne avertizează Marcel Petrișor în prefața romanului, devansează cu secole prologul faustic apusean, în fond, spre această ordine tind și se adaugă pe ele însele,

Desen de Teodor Bogoi

adică spre o iluzie a libertății depline și a înțelegerii acestei libertăți, lăta un fragment dintr-un prolog de acest fel, aflat la începutul celui de-al patrulea capitol, ultimul al cărții: „Și s-a tăiat o bucată din trupul său Tutușia (Tutușia fiind după cum aflăm dintr-o notă de subsol, cel mai de seamă zeu din pantheonul păgîn al Gruziei și a aruncat-o balaurului. Și oamenii, puțini la număr, au repetat fapta și jertfa lui. Și și-a tăiat Tutușia și genunchii săi, și i-a aruncat balaurului. Și cel puțini la număr au făcut la fel. Și s-a întințec cîntărea balaurului și s-a potolit focul din gura lui. Și ceilalți au început și ei să-l arunce bucuți din trupul lor. Și s-a ridicat atunci balaurul în două labe, asemenea omului, și ghearele i-au căzut și chipul lui s-a schimbat, luînd înfățișare omeanească.

— Nu mai vreau singe și carne omeanească. — Si atunci flecare din cei care și-au tăiat mîduarele lor, aruncîndu-le-le lui, și l-au căpatat înapoi. Și i-a spus atunci lor Tutușia despre balaur: — Nu-l atîngeți pe omul acesta, că s-a coboară asupra voastră darul de a prefăce răul în bine. Și s-a urcat sufletul lui Tutușia la cer iar trupul i-a rămas pe pîmînt!” Pentru marea prozator georgian, parabola aceasta extraordinară reprezintă o adăugare dialectică a viului, a existenței care obligă spiritul nostru tiranic dar obosit să se întoarcă spre sine și să se privească îndelung ca și cum pînă atunci s-ar fi uitat pe sine. Ce a avut de transmis, însă, scriitorul nu a transmis numai prin intermediul acestor parabole cu totul remarcabile, ci mai ales prin întuirea, prin extragerea din întimplarea vieții unui singur om, a unor fapte brutale ori lenese în spatele cărora se poate zări, cu claritate de un realism tiranic și zguditor, Omul ca stîlp al universului din același timp, ca sclav al preaplinii ideii de sine, de stăpînitor exasperat și exasperant, plin de enigme nedezlegate în imperiul cărora nu poate intra nicodată decît acoperit de detalii care să-l sugereze ori puterea și agresivitatea ori slăbiciunea și nimicnăia, adică intrarea în sine printr-un fel de nesinceritate și înșelăciune.

Spectacol continuu al unei transfigurări universale, romanul Data Tutușia al scriitorului georgian Clabua Amiredjibi este, în primul rând, galeria celor mai mari realizări beletristice ale acestui secol alt de zbuciumat în care, paradoxal, la un moment dat s-a discutat în cercurii de altfel restrînse de teoreticieni blăziți ori pur și simplu grăbiți, despre o iminentă dispariție a romanului ca specie literară (!). Marele romancier Clabua Amiredjibi însuși a declarat, în cuprinsul aceluiași interviu acordat criticului M. Ungheanu, că a scris romanul Data Tutușia ca o reacție polemică împotriva acestei teorii atât de surprinzătoare, neașteptate, o teorie cel puțin ciudată care nu poate fi susținută cu nici un fel de argument acceptabil logic. Romanul, ca parte componentă a unei estetici normale, lipsite de felul exagerațiilor limită de felul celei amintite mai sus, nu poate dispărea, după opinia noastră, decît odată cu dispariția conceptuală de estetică însuși. Cu o structură intimă atât de adînc ancorată în definiția însăși a realității, practic, romanul se confundă cu realitatea pe care o evocă, atât de puternic încît o realitate fără roman, ca parte componentă a ei este, practic, de neconcep.

Data Tutușia, capodoperă a literaturii dîntodeună, probabil cel mai frumos roman, ca haucid din literatura universală este, fără îndoială, observația fundamentală, imposibil de combătut, adusă teoriilor morfologice inconștințate sisteme inventate de critici ori teoreticieni aflați continuu într-o derizorie trecere pe lingă vitalitatea extraordinară, mereu reînscînd, a unei specii care, la drept vorbind, se poate confunda, de la un punct, cu însuși conceptul de literatură. Romanul Data Tutușia este, poate, modalitatea supremă de reconverție a gustului nostru mereu doritor de frumos și profund, către mitul mereu amînat și mereu iubit al unei opere perfecte, al operei totale. Această operă totală a marelui scriitor Clabua Amiredjibi este expresia cea mai ferocă a atîngerii acestui mit, o recapitulare esențială a lumii făcută cu cele mai perfecționate mijloace ale gândirii estetice, o reinventare perfectă a conceptului de literatură care și-a găsit în acest mare roman, forma cea mai sublimă de existență.

Adrian Dafir

CULTURA ROMĂNEASCĂ

IN LUME

● ZIARUL de mare tiraj Politika din Belgrad publică în numărul său din 21 decembrie 1988 un interviu cu poetul și traducătorul Adam Pusiolić, secretar al Institutului Serbilor din Iugoslavia, titlul cărții este „Miloš N. Gurovici” al Unirii traducătorilor sîrbi, pentru cea mai bună traducere a sîrb-croată respectiv a selecției de poeme Numal viața mea de Nichita Stănescu. Acest interviu se transformă, ca de altfel și alte interviuri date de remarcabilul poet și traducător Adam Pusiolić, în dialog feroc și plentitudine pentru cunoașterea, propagarea și „cultivarea” marilor poezii românești peste hotare: „Am publicat în revista Politika, în numărul din 15 decembrie, două volume de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii acestei literaturi. Am început cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Petre Stoica, Anghel Dumbrăveanu, ca să conștientizăm că în literatura noastră există o bogăție de poezie, antologii, selecții, povestiri și eseuri. Interesant e că am început să traduc din poezii contemporane dar sîmbur, pe îndreptate, am văzut nevoit să cobor tot mai adînc spre clasicii